

Pozměňovací návrh

k vládnímu návrhu zákona o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů

(sněmovní tisk 1004)

Poslankyně Heleny Langšádlové

1.

1. V části první, čl. I bodě 24, § 4a odstavec 3 zní:

„(3) Osvobození podle odstavce 1 nelze uplatnit na příjem plynoucí od

- a) základního investičního fondu, který je daňovým rezidentem České republiky,
- b) investičního fondu, který je daňovým rezidentem České republiky, a to v případě příjmu z podílu na zisku vzniklého za období, ve kterém byl základním investičním fondem; pro účely tohoto zákona platí, že při výplatě podílu na zisku se zisky vyplácí v pořadí, ve kterém vznikly,
- c) zahraničního poplatníka, který ve státě, ve kterém je daňovým rezidentem, nepodléhá dani obdobné dani z příjmů právnických osob nebo podléhá dani obdobné dani z příjmů právnických osob, ale sazba této daně není vyšší než 5 %, a to ve zdaňovacím období, ve kterém bylo o výplatě příjmu uvedeného v odstavci 1 rozhodnuto.“

2. V části první, čl. I bodě 257, § 19a odstavec 3 zní:

„(3) Osvobození podle odstavce 1 nelze uplatnit na příjem plynoucí od

- a) základního investičního fondu, který je daňovým rezidentem České republiky,
- b) investičního fondu, který je daňovým rezidentem České republiky, a to v případě příjmu z podílu na zisku vzniklého za období, ve kterém byl základním investičním fondem; pro účely tohoto zákona platí, že při výplatě podílu na zisku se zisky vyplácí v pořadí, ve kterém vznikly,
- c) zahraničního poplatníka, který ve státě, ve kterém je daňovým rezidentem, nepodléhá dani obdobné dani z příjmů právnických osob nebo podléhá dani obdobné dani z příjmů právnických osob, ale sazba této daně není vyšší než 5 %, a to ve zdaňovacím období, ve kterém bylo o výplatě příjmu uvedeného v odstavci 1 rozhodnuto.“

3. V části první, čl. I bodě 281, § 21 odstavec 2 zní:

„(2) Sazba daně činí 0 % ze základu daně základního investičního fondu a vztahuje se na základ daně snížený o položky podle § 34.“.

4. V části první, čl. I bodě 285, § 21f včetně nadpisu zní:

„§ 21f

Základní investiční fond

Základním investičním fondem se pro účely tohoto zákona rozumí

- a) investiční fond podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, jehož akcie nebo podílové listy jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu,
- b) otevřený podílový fond podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy,
- c) podfond akciové společnosti s proměnným základním kapitálem podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy,
- d) investiční fond podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, v jehož majetku může podle statutu tohoto fondu být pouze
 1. investiční cenný papír,
 2. cenný papír vydaný investičním fondem nebo zahraničním investičním fondem,
 3. účast v kapitálové obchodní společnosti,
 4. nástroj peněžního trhu,
 5. finanční derivát podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy,
 6. právo vyplývající ze zápisu věcí uvedených v bodech 1 až 5 v evidenci a umožňující oprávněnému přímo či nepřímo nakládat s touto hodnotou alespoň obdobným způsobem jako oprávněný držitel,
 7. peněžní prostředky připsané na účet,
 8. pohledávka na výplatu peněžních prostředků z účtu nebo
 9. pohledávka na vrácení přenechaných nebo poskytnutých peněžních prostředků,
- e) zahraniční investiční fond srovnatelný s fondem uvedeným v písmenech a), b) nebo d) nebo zahraniční soubor jmění srovnatelný s podfondem uvedeným v písmeni c), pokud
 1. je jeho domovským státem podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy jiný členský stát Evropské unie, Norsko, Island nebo Švýcarská konfederace,
 2. má dokument srovnatelný se statutem, ze kterého lze zjistit, že se jedná o zahraniční fond nebo podfond srovnatelný s fondem nebo podfondem uvedeným v písmenech a) až d) a
 3. prokáže, že je podle práva jeho domovského státu považován za daňového rezidenta a jeho příjmy se podle práva tohoto státu ani z části nepřičítají jiným osobám.“.

5. V části první, čl. I bodě 735, § 36 odstavec 9 zní:

„(9) Zvláštní sazba daně z příjmů činí 19 % u poplatníků daně z příjmů právnických osob pro

- a) příjem z podílu na zisku z účasti v základním investičním fondu,
- b) úrokový příjem z účtu u

1. veřejně prospěšného poplatníka, který není obcí, krajem, nebo poplatníkem uvedeným v § 18a odst. 5,
2. společenství vlastníků jednotek.“.

Odůvodnění pozměňovacího návrhu:

Navrhuje se změna systému zdanění investičních fondů, neboť po podrobné analýze návrhu schváleného vládou dne 17. dubna bylo zjištěno, že s takto navrženým daňovým režimem je spojena řada výrazných rizik.

Podle původního návrhu by investiční fondy měly podléhat dani z příjmů právnických osob ve výši 5%, zatímco obecná sazba pro právnické osoby je stanovena na 19%. Tento stav sice platí i v současné době, ale vzhledem k současnému vývoji i k výrazným změnám v návazné legislativě již není nadále akceptovatelný. Jedním z důvodů nutné úpravy je návrh nového Zákona o investičních společnostech a investičních fondech, který je v současné době projednáván v Parlamentu. Tento zákon výrazně uvolní regulaci tzv. fondů kvalifikovaných investorů (tj. fondů, které nejsou určeny pro širokou veřejnost, ale pouze vybrané účastníky) a umožní tak jejich jednodušší zakládání a zároveň nižší (nulové) omezení jejich investic. Druhou důležitou skutečností je to, že v předkládané novele ZDP je navrženo předsunutí účinnosti již schváleného osvobození příjmů zákonem č. 458/2011 Sb., které investorům plynou z podílů na zisku (dividendy). To v kombinaci s navrženou 5 % sazbou daně z příjmů u investičních fondů znamená, že veškeré investice prováděné prostřednictvím investičních fondů by podléhaly celkovému efektivnímu zdanění ve výši pouze 5 %.

Tento návrh řadí Českou republiku mezi tzv. „daňové ráje“ a vymyká se současnému mezinárodnímu trendu v oblasti mezinárodní spolupráce a boji proti daňovým únikům. Takto koncipovaná daňová výhoda pro investiční fondy naplňuje některé znaky škodlivé daňové soutěže dle Kodexu chování pro zdanění podniků přijatého Radou EU. Tento předpis stanoví, jakých kroků by se členské státy EU měly vyvarovat, aby jejich daňové systémy nezakládaly škodlivou daňovou soutěž. Uvedený Kodex je obecně respektován všemi členskými státy EU stejně jako fakt, že škodlivá daňová soutěž narušuje vnitřní trh a je tudíž nepřipustná. Je tedy zřejmé, že z pohledu seriózních zahraničních investorů by byl tento daňový režim nedůvěryhodný a jeho přínos pro daný sektor by byl sporný.

Navržený režim je velmi rizikový nejen z hlediska mezinárodních trendů a závazků ČR, ale i vnitrostátně s ohledem na pravděpodobné mikroekonomické a makroekonomické efekty. Pokud bude předložený návrh schválen, bude nutné počítat s mimořádným nárůstem počtu subjektů s právní formou investičního fondu. Tento nárůst bude ještě umocněn výše zmíněnou změnou legislativy v oblasti kolektivního investování, která výrazně zjednodušuje zakládání investičních fondů. Investiční fondy tak budou zakládat i ti, pro něž by v daňově neutrálním prostředí byla vhodnější jiná právní forma (bez regulace), avšak z daňových důvodů budou volit raději právně komplikovanější režim s výraznou daňovou výhodou. Vzhledem k tomu, že výhoda je navržena pro tuzemské investiční fondy plošně bez jakéhokoliv omezení, bude možné, aby se jednalo i o činnost odlišnou od investování na finančním trhu, např. pronajímání nemovitostí nebo nákup a prodej komodit. Reálně bude docházet k situaci, kdy dva podnikatelé vykonávající zcela srovnatelnou nebo dokonce totožnou činnost budou podléhat naprosto odlišné efektivní sazbě daně z příjmů právnických osob.

Proto navrhuji k projednání původní návrh MF, který prošel řádným připomínkovým řízením a který výše uvedené rizika eliminuje. Tento návrh zahrnuje dvě výrazné změny oproti původnímu návrhu:

1. zavádí nulovou sazbu daně z příjmů pro většinu investičních fondů a důsledné zdanění výnosů těchto fondů srážkovou daní u investora,
2. nulová sazba daně bude platit pouze pro investiční fondy, které splní daná kritéria, což zajistí, že daňové zvýhodnění nebude zneužívané účelovým přesunováním běžných podnikatelských aktivit do privátních investičních fondů pouze za účelem snížení daňové povinnosti.

Nulová sazba daně umožní bez výjimek aplikovat srážkovou daň na dividendy a jiné podíly na zisku, které bude fond investorům vyplácet, zejména již nebudou moci investoři - právnické osoby uplatňovat výhody osvobození dividendových příjmů podle směrnice 2011/96/EU o společném zdanění mateřských a dceřiných společností. Toto osvobození se vztahuje na všechny investory právnické osoby, které vlastní minimálně 10% podíl na fondu po dobu více než jednoho roku, což je většina právnických osob investujících ve fondech kvalifikovaných investorů. Nulovou sazbou daně a důsledným zdaněním výnosů u investora bude zajištěno, že efektivní zdanění investice prováděné prostřednictvím investičních fondů bude srovnatelné se zdaněním individuálních investic.

V této souvislosti je třeba ještě jednou zdůraznit, že nulová sazba daně je velmi důležitá, právě proto, že odstraňuje výjimky při aplikaci srážkové daně. Ponechání sazby daně z příjmů u investičních fondů na 5 % s uplatněním srážkové daně na podíly na zisku plynoucí od investičních fondů není vhodným řešením, protože velká část investorů právnických osob by podle platné evropské legislativy stále měla své příjmy od této srážkové daně osvobozeny a veškeré jejich investice by tak byly i nadále zdaňovány pouze 5 % sazbou daně z příjmů.

Druhou změnou v pozměňovacím návrhu je omezení platnosti nulové sazby daně pouze pro investiční fondy, které splní daná kritéria. Tato úprava reaguje na dosavadní vývoj v oblasti investičních fondů i na vznik nového Zákona o investičních společnostech a investičních fondech, který výrazně uvolnil podmínky pro vznik investičních fondů. Již v současné době velmi rychle roste počet fondů kvalifikovaných investorů, které nejsou klasickým subjektem kolektivního investování a jejichž aktivity se překrývají s běžnou podnikatelskou činností a po schválení Zákona o investičních společnostech a investičních fondech budou moci vznikat různé další druhy uzavřených fondů, které může tvořit pouze několik účastníků (nejméně dva). Investice těchto typů fondů nebudou omezovány a dohled nad jejich činností bude minimální. U tohoto typu investičních fondů tedy není jakékoliv daňové zvýhodnění žádoucí, neboť jejich činnost je v podstatě totožná s běžným podnikáním a toto zvýhodnění by tedy podporovalo vznik investičních fondů zakládáných pouze za účelem snižování daňové povinnosti. Navrhovaná kritéria byla podrobena odborné diskusi s cílem zajistit daňové zvýhodnění pro všechny běžné investiční fondy, ale zároveň omezit účelové zakládání investičních fondů. Není tedy záměrem, aby navrhovaná úprava omezila daňové zvýhodnění pro všechny fondy kvalifikovaných investorů, ale pouze pro ty, které se svojí činností i strukturou investorů výrazně přibližují běžnému podnikání (tj. uzavřené fondy, které mohou investovat i do jiných aktiv než jsou běžné investiční instrumenty).

Tento návrh byl součástí původního návrhu MF a prošel řádným připomínkovým řízením. Navrhované úpravy byly dlouho a podrobně diskutovány s odbornou veřejností a byly většinou účastníků těchto jednání, včetně zástupců odborných asociací, kladně hodnoceny. Předkládaný pozměňovací návrh zajišťuje pro většinu investičních fondů určité daňové zvýhodnění spočívající zejména v odložení daňové povinnosti až do okamžiku realizace zisku u investora. Toto zvýhodnění bude stále výrazným podnětem podporujícím kolektivní investování jako důležitý prvek spojení a bude přínosným prvkem při vytváření vhodných podmínek pro rozvoj tohoto odvětví a České republiky. Zároveň přesnou specifikaci

podmínek, které musí investiční fond splňovat, je zajištěno, že zvýhodněný daňový režim nebude moci být zneužit při obcházení daňové povinnosti.

V Praze dne 31.5.2013

Helena Langšádlová